

NIEPOKALONY (28) *part praet pass pf*

niepokalony (25), **niepokalon** (3).

Zawsze w pisowni łącznej.

e oraz oba o jasne; -kal- (11), -kâl- (8); -kal- *KrowObr* (5); -kâl- *KromRozm II*; -kal- : -kâl- *OpecŻyw* (5:6), *Leop* (1:1).

sg m N niepokalony (1). ◇ G niepokaloného (2). ◇ A niepokalon(e)go (3). ◇ f N niepokalona (3), niepokalonâ (3); ~ (*attrib*) -a : -â *OpecŻyw* (2:2); ~ (*praed*) -â (1). ◇ A niepokaloną (1). ◇ I niepokaloną (2). ◇ L niepokalon(e)j (2). ◇ V niepokalonâ (1). ◇ n N niepokalon(e) (1). ◇ A niepokalon(e) (2). ◇ pl N m pers niepokal(e)ni (2). *subst* niepokaloné (2); -é (1), -(e) (1). ◇ A *subst* niepokaloné (3); -é (2), -(e) (1).

Sł stp notuje, Cn, Linde brak.

W funkcji przymiotnika (28) :

1. *Niesplamiony grzechem, niewinny, bezgrzeszny, pozbawiony wszelkiej ułomności moralnej, doskonały; immaculatus Vulg (19) :* Bogoflawieni łą ci którzy łą niepokaleni na drodze którzy chodzą w zakonie bożym (*koment*) Są niepokaleni [Ps 118/1], to iest bez grzechu. *WróbŻołt* nn5; *KromRozm II* b2.

niepokalony w czym (1): Fiat cor meum immaculatum in iustificacionibus tuis: vt non confundar. Day miły panie aby ferce moje było niepokalone w fprawiedliwościach twoich abych niebył pofromoczon. *WróbŻołt* 118/80.

Wyrażenia:bibl. »droga niepokalona« = *życie według przykazań boskich (3):* ten który chodzi drogą niepokaloną [*in via immaculata*] tenći mnie będzie służył. *WróbŻołt* 100/6, 100/2, gg8.

»łoże niepokalone« (1): [*papież*] vćiwe małżeństwo y iako Duch Święty mowi/ łoże niepokalone zowie y nazywa występkiem nietrzyłthym *KrowObr* 235.

Szereg: »święty a niepokalony« (1): gdy yą [*Maryję*] uyznauamy bez grzechu pyeruorodnego Thefz kofzczyol fzyyeua fzywātthe a nyepokalone dzyeuyeczthwo *PatKaz I* 8v.

W przen (2) : o fsczęfné narodzenijé pierfi niepokaloneé/ Iezuła karmily. *OpecŻyw* 17v; á iezli że też były niepokalone ręce moje wzięły fluffną ząplátę łobie *RejPs* 24v.

a. *Dziewiczy, nienaruszony płciowo, wstrzemięźliwy płciowo; incoinquinatus Vulg (8) :* *OpecŻyw* 41; fzczęfliwa iest niepłodna/ y niepokalonâ/ która nieuznáła łoża w grzechu *Leop Sap* 3/13.

Wyrażenie: »panna, dziewica, matka niepokalona« = *Matka Boska [szyk 4:1] (3:1:1):* panna boga poczęła kriftuła porodzila/ panna niepokalona. *OpecŻyw* 21, 3, 13, 21; *Zdrowás morfka gwiazdo/ Boża mátko niepokálona/ y ząwždy páнно fítzefliwa KrowObr* 162.

Szereg: »czysta a niepokalona« (1): którą [*pannę Maryję*] krol niebiefki mnie [*Józefowi*] za oblubienice poślubil/ a czyftą a niepokaloną zoftawil/ ij duchem fwięty^m bytz brzemienną obiawil *OpecŻyw* 184v.

2. *Pozbawiony wszelkiej wady cielesnej; niesplamiony; immaculatus Vulg (9) :* Widziś téz oczy moje bytz wefolé/ iafné ij niepokaloné/ ale czału męki moié/ wzrzyfś ié od żydow zawiązané/ niemotzné/ placzliwé/ krwią zaláné. *OpecŻyw* [79]v; przyimi mie za ofiarę niepokaloną/ dlá zbawieniá rodzaju ludfkiégo/ aby ijm iuz ijch grzéchy dlá mnie odpufcil/ wlfakos mily oytcze odpufćczál żydom ijch

złofci/ gdy tobie owce/ woły/ ij kozły offiarowali *OpecŻyw* 139v, [79]v; Ółmego dnia weźmie dwa bóránki niepókálone/ y owcę roczną krom plány [!] *Leop Lev* 14/10.

W połączeniu szeregowym (1): iáko Zydowie bráli Bóránká niepókálonego ie<dnor>otznego y zdrowego z trzody *KrowObr* 184v.

Wyrażenie: »baranek niepokalony« = *Chrystus, także w Sakramencie Ciała i Krwi Pańskiej (4):* Ián krzciciél rzékl: Oto matka baranka niepókáloného/ który oddálił grzéchy łwiata *OpecŻyw* 184v; to łie pełni vzywianie gdy pożywamy baranka niepokalonego. *WróbŻółt V6v; KrowObr* 184v, 191.

Szereg: »niepokalony i zdrowy« (1): Pan Kryftus Syn Boży/ Bóránek niepókálony y zdrowy *KrowObr* 184v. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*]

Synonimy cf NIEPOKALANY.

Cf NIEPOKALANY, POKALONY

AK